

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie z zażalenia **M. D.**,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 22 maja 2025 r.
na posiedzeniu bez udziału stron,
wniosku Sądu Rejonowego w Olkuszu zawartego w postanowieniu
z 28 kwietnia 2025 r., sygn. akt II Kp 122/25,
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w Olkuszu o sygn. akt II
Kp 122/25 do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu –
Sądowi Rejonowemu w Dąbrowie Górniczej.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 28 kwietnia 2025 r. Sąd Rejonowy w Olkuszu w sprawie o sygn. akt II Kp 122/25 wystąpił w trybie art. 37 § 1 k.p.k. do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu.

Motywuując to wystąpienie, wnioskodawca wskazał, że do przedmiotu rozpoznania niniejszej sprawy należy zażalenie na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Olkuszu o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie sygn. akt [...] dotyczącej wieloletniego sędziego Sądu Rejonowego w Olkuszu o czyn z art. 231 § 1 k.k.

W tej sytuacji – w ocenie wnioskodawcy – orzekanie w przedmiocie rzeczonego zażalenia przez Sąd Rejonowy w Olkuszu mogłoby godzić w dobro wymiaru sprawiedliwości, ze względu na charakter sprawy oraz relacje sędziego X. Y. z innymi sędziami orzekającymi w tym sądzie i na obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Krakowie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Wniosek zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 37 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy może z inicjatywy właściwego sądu lub na wniosek prokuratora przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Przepis ten, statuując wyjątek od reguły rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy, nie podlega interpretacji rozszerzającej. Nie każda zatem okoliczność może skutkować ewentualnym przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Za taką uznać należy sytuację, w której postronny i niezainteresowany sposobem rozstrzygnięcia danej sprawy obserwator procesu, może powziąć podejrzenia co do braku bezstronności sądu właściwego w rozpoznaniu tej sprawy. Ocenę wystąpienia przesłanki z art. 37 § 1 k.p.k. powinny jednak determinować realia konkretnego przypadku.

Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie przyjmuje, że przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu mogą uzasadniać powody związane z ujemnym wpływem na swobodę orzekania lub które mogą stwarzać przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 lipca 1995 r. sygn. akt III KO 34/95, OSNKW 1995, z. 9-10, poz. 68; z 17 maja 2001 r. sygn. akt IV KO 21/01, OSNKW 2001, z. 7 – 8, poz. 58*). Dobro wymiaru sprawiedliwości może także uzasadniać uruchomienie trybu, określonego w art. 37 k.p.k., wtedy, gdy w następstwie konkretnych okoliczności może powstać w społecznym odbiorze przekonanie (nawet błędne), że sprawa nie zostanie bezstronnie rozpoznana (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 5 stycznia 2001 r. sygn. akt III KO 105/00; z 12 lutego 2002 r. sygn. akt V KO 3/02*). Tak jest między innymi, gdy konfiguracja zawodowych powiązań uczestników postępowania z sądem miejscowo właściwym może wywoływać u zewnętrznych obserwatorów obawy, czy ta sprawa będzie

rozpoznana w warunkach wolnych od wszelkiego rodzaju nacisków, nawet tylko tych będących następstwem samej świadomości istnienia służbowych powiązań sędziów tego sądu (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 14 lipca 2010 r. sygn. akt V KO 66/10; z 14 kwietnia 2021 r. sygn. akt IV KO 26/21*). Dobro wymiaru sprawiedliwości oznacza zatem potrzebę wyeliminowania sytuacji mogących wywołać choćby subiektywne przekonanie opinii publicznej o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy w danym sądzie (*postanowienie Sądu Najwyższego z 10 grudnia 1999 r. sygn. akt III KO 98/99, Prok. i Pr. 2000. z. 3, poz. 7*). Zaaprobowanie tej sytuacji godziłoby w dobro wymiaru sprawiedliwości, bowiem podawałoby w wątpliwość naturalne i normatywnie uzasadnione oczekiwanie, że postępowanie odwoławcze zostanie prowadzone bezstronnie, wnikliwie i sprawnie.

Powyższe implikowało rozstrzygnięcie uwzględniające przedstawiony wniosek, dlatego Sąd Najwyższy przekazał przedmiotową sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Dąbrowie Górniczej, pozostającemu w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Katowicach (apelacja katowicka).

Z tych względów orzeczono jak w postanowieniu.

[J.J.]

[r.g.]